

Nr 610

Av herrar Nordgren och Magnusson i Borås, angående verksamheten vid försvarets fabriksverks centrala beklädnadsverkstad i Karlskrona.

(Lika lydande med motion nr 481 i Första kammaren)

År 1962 tillsattes en arbetsgrupp inom försvarets fabriksverk med uppgift att undersöka huruvida verkets organisation kunde anses vara ändamålsenlig eller, om så icke var fallet, klarlägga möjligheterna till och behovet av en strukturrationalisering. Arbetsgruppen framförde bl. a. förslag om att fabriksverkets centrala beklädnadsverkstad (CBV) i Karlskrona, såvitt möjligt, borde beredas en särställning såsom fristående rörelsegren inom verket. Vidare borde, enligt arbetsgruppens mening, de tidigare inledda försöken att få till stånd en lönsam drift vid beklädnadsverkstaden fullföljas.

För närvarande sysselsätter CBV ca 200 personer, varav omkring 80 % kvinnliga anställda. Årsomsättningen uppgår till ca 10 milj. kr. Tillverkningsutgången utgörs huvudsakligen av uniformspersedlar m. m. för försvarsmyndigheterna, statens järnvägar och övriga kommunikationsverk, vissa sjukvårdsförvaltningar och kommunala myndigheter. Verksamheten vid CBV har alltsedan dess tillkomst bedrivits med otillfredsställande lönsamhet. Även om en viss förbättring härvidlag skett under senare år, saknas ännu tecken på möjligheter att inom överskådlig framtid uppnå ett ekonomiskt godtagbart resultat av verksamheten. För närvarande utgår betydande subventioner till CBV:s verksamhet, dels direkt genom täckning av uppkomna rörelseunderskott med skattemedel, dels indirekt genom att centrala beklädnadsverkstaden inte erlägger allmän varuskatt för leveranser till statliga verk och inrättningar. Härigenom har CBV möjligheter att — trots gällande bestämmelser om antagande av förmånligaste anbud vid statlig upphandling — erhålla statliga leveranser även om de offererade priserna överstiger anbud från privata konkurrentföretag med upp till tio procent. Här må nämnas att samma system gäller för verksamheten vid bl. a. statliga tvätterier.

Detta förfarande är ägnat att väcka starka principiella betänkligheter. Någon konkurrens på lika villkor med privata företag inom branschen kan inte anses föreligga. Eftersom varuskatter vid köp från privata företag inlevereras till statsverket är innebörden endast en onödig fördyring av statsverkets kostnader för ifrågakvarande upphandling.

Sedan lång tid uppvisar textil- och konfektionsbranschen som helhet försvagad lönsamhet under trycket av en starkt ökande import. Några tecken på en förändring härvidlag kan inte skönjas. Inom branschen pågår en betydande strukturrationalisering. Under tioårsperioden 1954—1964 har inte mindre än 11 % av samtliga industriföretag i branschen tvingats nedlägga verksamheten. Denna utveckling har i särskilt hög grad drabbat de medelstora och större industriföretagen. Mot denna bakgrund förefaller det i högsta grad osannolikt att verksamheten vid centrala beklädnadsverkstaden under överskådlig framtid kan uppnå en tillfredsställande kostnadstäckning. Härtill kommer att enskilda konfektionsföretag tidigare i väsentlig utsträckning utnyttjat de beställningar som nu tillförts CBV i säsongutjämnande syfte. Detta innebär att branschens övriga företag har möjligheter att lämna anbud som beräknas utan full kostnadstäckning. Med hänsyn till den tekniska rationalisering som genomförts inom stora delar av konfektionsindustrien kan dessa anbud vid konkurrens på lika villkor ej underskridas av CBV utan att förlust uppstår. Även om en något förbättrad lönsamhet för CBV kan uppnås, torde således en företagsekonomiskt försvarbar tillverkning inte kunna bedrivas utan fortsatta subventioner genom varuskattefriheten.

Mot denna bakgrund är en förnyad prövning av verksamheten vid centrala beklädnadsverkstaden motiverad. I samband med ett eventuellt beslut om begränsning eller på något längre sikt nedläggning av CBV:s tillverkning bör olika lokaliseringspolitiska åtgärder prövas i syfte att skapa alternativa arbetstillfällen inom karlskronaregionen.

Med stöd av ovan anförda synpunkter hemställs,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om en omprövning av verksamheten vid försvarets fabriksverks centrala beklädnadsverkstad i Karlskrona.

Stockholm den 26 januari 1967

Hans Nordgren (h)

Tage Magnusson (h)

i Borås
